

ВЪЗДЪРЖАТЕЛЧЕ

МЕСЕЧЕНЪ ИЛЮСТРОВАНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ
ИЗДАВА БЪЛГАРОКИЯТЪ УЧИТЕЛОКИ ВЪЗДЪРЖАТЕЛЕНЪ СЪЮЗЪ — СОФИЯ

Редактиратъ: Екимъ Ст. Андрейчинъ, Владимиръ Зеленгоровъ и Асенъ Босевъ

Одобрень и препрѣ-
вянь отъ М-вото на
народното просвѣще-
ние съ окр. № 4,462
отъ 28. XI. 1936 год.

Абонаментъ за година
10 броя — 10 лева
Адр.: Площадъ Св. Не-
дѣля № 11
Чен с/на № 1025, София

ДА ПОМНИМЪ ЕДИНЪ ПРИМЪРЪ

„Ако Франция не вземе предпазители мѣрки противъ ракията, вътре въ десетъ години тя ще притежава цѣла армия изроди, пияници и полудиотни деца, и то отъ срѣдата на семействата, които би трѣбвало да бждатъ най-добрата частъ на обществото“.

Проф. Емилъ Сержантъ,
членъ на френската медицин-
ска академия

Когато ученитѣ люде заявяватъ, че спиртнитѣ пития причиняватъ най-големитѣ злини на всѣки отдѣленъ човѣкъ или народъ, хората които обичатъ да пиятъ, казватъ съ насмѣшка, че това е голѣма лъжа. Кое отъ тѣзи две твърдения е вѣрно, можете да схванете най-добре вие малки въздържателчета. Погледнете кжщитѣ, нивитѣ, децата и женитѣ на пияници-тѣ, пѣкъ и самитѣ тѣхъ. Спомнете си, колко убийства, побоища, крамоли и престѣпления сж станали въ вашето населено мѣсто. Надникнете въ затворитѣ и болницитѣ, за да видите ужаснитѣ плодове на пиянството. Навсѣкжде ще видите страшния печатъ на врага на човѣчеството — алкохолътъ!

Вече втора година бушува страшна война. Тя всѣкидневно унищожава богатствата на народитѣ и покосява живота на тѣхнитѣ най-здрави и свидни синове. Вие знаете, че въ тази опустошителна война се хвърлиха най-големитѣ държави въ свѣта — така нареченитѣ велики сили. Преди около осемъ месеци всички чухме, че една отъ тѣзи велики сили се сгромоляса за едно кжсо време и бѣ победена. Това бѣ велика Франция. Страната на несмѣтнитѣ богатства, на грамадни колониални владения, много-вѣковна култура и напредѣкъ.

Една отъ главнитѣ причини за пропадането на френската империя е алкохолътъ. Да, това е вѣрно, защото голѣми французи-учени, лѣкари и общественици веднага следъ погрома писаха това.

За да се убедимъ, какви смъртно-носни удари е нанесла алкохолната

отрова върху френския народъ, е достатѣчно да посочимъ печатанитѣ въ тѣхнитѣ вестници сведения. Въ 1919 год. Франция е имала 410 хиляди питейни заведения. А въ 1935 год. тѣхния брой достига 505 хиляди. По пие-не Франция държи първенство между всички европейски държави.

Въ Франция 1 крѣчма се пада на 80 души; въ Германия — на 270 души; въ Швеция — на 3,000 души и въ Финландия — на 5,400 души.

Само за една година — 1938, сж изпити въ Франция 30 милиона литри алкохолъ. Повече отъ явно е, че този спиртъ е единъ отъ най-големитѣ виновници за отслабването на народа. Презъ последнитѣ нѣколко години числото на болнитѣ отъ различни болести се е удесеторило въ сравнение съ по-рано. Смъртността се е увеличила, сжщото е станало съ престѣпленията и нещастията.

Въ вестницитѣ лѣкаритѣ гисаха за множество нещастия и алкохолни отравяния, станали презъ тази война не само между войницитѣ, а и офицеритѣ. Бащитѣ на онѣзи отъ васъ, които сж участвували въ свѣтовната война, ще ви кажатъ, че всѣки французинъ е носѣлъ въ ранцата си шише спиртно питие. Ето какъ алкохолътъ е смазала здравето и духа на войската.

Веднага следъ погрома държавниятъ глава на Франция — стария маршалъ Петенъ, повече борба срещу страшния злодей-алкохола. Въведоха се безалкохолни дни. Забрани се отварянето на нови крѣчми. И най-важното — въведе се въ училищата против-алкохолно обучение.

— Борбата е тежка, казватъ съзнателнитѣ французи, но тя е спасителна.

Този примѣръ е записанъ вече въ историята. Той говори най-красноречиво за вредата отъ алкохолнитѣ пития. Той ще стресне и опомни много народи, като ги отпрати къмъ въздържанието.

Драги въздържателчета, никога да не забравяме този примѣръ!
Коста Финджиковъ

ПАКЪ НА ОРАНЪ

Ето честниятъ работникъ,
ето здравитѣ ржце —
истинскиятъ благородникъ
съ изгорѣлото лице.

Като насъ той нѣма знане,
жне, вършей, забравенъ, голъ
и свѣта съ потѣта си храни,
бездъ да дѣри честь и роль.

Ив. Вазовъ

ДОБРАТА БАБА МАРТА

Малъкъ Сѣчко свѣсенъ кихна
и замина надалече.
Баба Марта се усмихна
и на Слънчо свѣтълъ рече:

— Хайде, Слънчо, ставай сине!
Цѣла зима спа на воля,
но сега поля, градини
тебе чакатъ и се молятъ.

Чакатъ да ги стоплишъ, сине,
да поникнатъ буйни ниви;
по дворове и градини
да разцвѣнатъ бѣли сливи.

Чакатъ вече и децата —
тѣ сж палави, но мили, —
разтвори имъ сърдчицата,
влѣй имъ здраве, радость, сили!
Елисавета Багряна

ПРОЛѢТНА ПѢСЕНЪ

Тая година пролѣтѣта се забави. Тревички, цвѣтенца и деца я очакваха нетѣрпеливо. А когато чуха кръшната пѣсенъ на чучулигата, топлиятъ дѣхъ на радостта имъ пробуди земята. Извъ въздуха полетѣ радость викъ:

— Иде! Иде-е!

Отъ югъ бавно пристѣпваше очакваната хубавица. Нейнитѣ стѣпки бѣха набѣбнали пѣпки, разцвѣнали цвѣтчета и радостни пѣсни. Една празнична сутринъ тя спрѣ предъ малкото дворче въ края на селцето. Погледна къмъ разкривената кжщурка, сгусшена въ клонитѣ на кичестъ брѣстъ, усмихна се и духна къмъ нея. Брѣстътъ засвири съ хиляди невидими свирчици. Шаро радостно заджавка. Пѣтълю подхвъркна на плета, гордо дигна глава и напѣна юнашки гъри:

— Ку-ку-ри-гу-у-у!

Кокошкитѣ като луди се разтичаха извъ двора и се надвикваха:

— Добре дошла! Добре дошла!

Тошо изхвъркна навънъ. Той видѣ — изподъ стрѣхата изпѣпраха две ластовички, а въ старото гнѣздо на брѣста тракаха два шърка. Шапката му полетѣ извъ въздуха. Радостенъ викъ се откъсна отъ гърдитѣ му и се влѣ въ потока на утринната шумотевица:

— Хей! Добре дошла! Добре дошла!

Навсѣкжде бѣ празникъ. И въ Тошовата душа. Тошо не се обади на никого и литна къмъ близката горичка. Тамъ, до първитѣ храсти, Петю и Монката се излежаваша. Въ устата имъ димѣха цигари. Монката се надигна:

— Ей, Тошо! Кжде тичашъ такъвъ? Я ела при насъ!

— Отивамъ за кокичета, бързамъ. Вижте, вижте, колко сж нацвѣтели! — отговори Тошо.

Петю се обади:

— Остави сега кокичетата! Ела тука, ела! Монката задигналъ на баша си цигаритѣ. Вижъ, какви сж хубави!

Тошо се спрѣ. Погледна къмъ джбравата. По нейнитѣ поляни кокичетата дигаха бѣли шапчици и го викаха, чакаха. Минзухарчетата горѣха съ желти пламѣчета и го мамѣха. А тукъ сж другаритѣ му съ цигаритѣ въ чудната кутийка. Петю повтори:

— Ела, ела! После заедно ще беремъ цвѣтя. По-весело ще бжде.

Той остана. Посегна къмъ кутийката. Надъ тритѣ деца леко се носѣше синкавъ димъ и се топѣше въ прѣсния горски въздухъ. Тошо погледна наоколо. Погледътъ му бѣше размжтенъ. Другаритѣ му се завъртѣха. Храститѣ сжщо. Въ главата заудряха нѣкакви голѣми, тежки чукове. Нѣщо се надигаше въ него, напращаше да излѣзе презъ гър-

лото му и го задушаваше. Той се уплаши. Силенъ плачъ разкъса гърдитѣ му. Опита се да избѣга, но не можа. Краката му се преплетоха и се труполо на земята...

Когато се пробуди и надигна глава, Тошо видѣ надъ себе си уплашенитѣ лица на Петя и Монката. Монката го попита:

— Тошо, боли ли те нѣкжде?
— Главата ми тежи и ме боли. Ами васъ?
— И мене, — каза Монката.
— И мене, — повтори Петю.

Тримата другари поседнаха. Слънцето плискаше потоци топлина надъ джбравата. Отъ дълбоката синева на небето чучулига извиваше чудна пѣсенъ. Горскиятъ въздухъ пропѣди мъглата извъ главитѣ на мемчетата. Тошо продума:

— За кокичета трѣгнахъ, пѣкъ какво направишъ. Хайде да вървимъ!

— Хайде! — извикаха Петю и Монката.

Момчетата трѣгнаха извъ джбравата за цвѣтя. Въ устата имъ още се лепѣше горчива слюнка, а въ главитѣ имъ още чукаха ударитѣ на тѣпни болки. Тошо се втурна къмъ едно кокиче. Колѣнитѣ и зачопли влажната земя около него. Изведнажъ той се сепна. Изподъ земята се чу нѣженъ детски гласъ:

— Не ме пипай, Тошо! Ще ме отровишъ. По ржцетѣ ти и въ тебе има страшна отрова.

Тошо припна къмъ другарчетата си:

— Чухте ли? Едно кокиче проговори!

Монката въ това време посѣгаше къмъ

едно минзухарче и отскочи назадъ:

— Не ме убивай, Монка! Отрова има въ тебе!

Монката извика:

— Чухте ли? Минзухарчето приказва! Децата стояха смаяни. Около тѣхъ се понесе чудна пѣсенъ. Пѣха цвѣвалитѣ кокичета и минзухарчета. Пѣха пробуденитѣ храсти на джбравата. Пѣха игривитѣ пеперудки и зеленитѣ тревички. Пѣше и чучулигата въ синия просторъ. Слънцето радостно се усмихваше. Пѣсенъта оставаше все по-топла и по-мила:

Тютюнътъ е за васъ
отрова страшна, смъртъ!
Пазете се, деца,
Отъ него други пѣтъ!
Пазете се, деца!

Децата се спогледнаха. Очитѣ имъ плуваха въ сълзи. Тошо, задавенъ отъ плачъ, едва продума:

— Нѣма никога вече да пуша!

Петю и Монката повториха въ единъ гласъ:

— И азъ сжщо!

Думитѣ бѣха изречени като клетва. А пѣсенъта се понесе по-мощна и по-чудна. Децата я подхванаха. По лицата имъ светна радость и възторгъ. Откъснатитѣ свѣтя рѣсѣха чудна миризма. Тритѣ деца поеа пѣтя къмъ селото и се изгубиха задъ нѣшитѣ храсти на джбравата.

Надъ пробудената земя гърмѣше бодрата пѣсенъ на пролѣтѣта.

СТ. ФОРТУНОВЪ